

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝ. ΑΣΦ/ΣΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Οργανισμός
Ασφάλισης
Ελευθέρων
Επαγγελματιών

Ο.Α.Ε.Ε.

**ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ**

Ταχ. Δ/νση : ΑΓ.ΚΩΝ/ΝΟΥ 5, 10431 Αθήνα

Πληροφορίες: Ε. ΦΑΓΚΡΑ

Τηλέφωνο : 210-5274375

fax : 210-5220504

e-mail :

ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ ΜΕΧΡΙ

Αθήνα, 28 /6/2016

Αρ. Πρωτ: ΔΙΠΣΥΝ/Φ1/7/ 936573

ΠΡΟΣ: ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΙΝΑΚΑ Α'

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ: 14

ΘΕΜΑ : «Ε.Κ.Α.Σ- Γνωστοποίηση των διατάξεων του άρθρου 92 του Ν.4387/2016 και εισοδηματικά κριτήρια χορήγησής του για το έτος 2016».

ΣΧΕΤ : α) Ν. 4387/2016 , Ν. 4389/2016 & Ν. 4393/2016

β) Τα αρ. Πρωτ. Φ.80000/οικ.22102/922/01.06.2016 &

**Φ.80000/οικ 26066/1065/08.06.2016 έγγραφα του Υπουργείου Εργασίας
Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης.**

Αρχικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 91 του πρόσφατα ψηφισθέντος νόμου 4387/2016, το ΕΚΑΣ χαρακτηρίζεται ως προνοιακό επίδομα η δαπάνη για την καταβολή του οποίου, βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Με τις διατάξεις του άρθρου 92 του ίδιου νόμου επέρχονται τροποποιήσεις στο ισχύον νομικό καθεστώς όσο αφορά στους δικαιούχους, στις προϋποθέσεις καθώς και στα καταβαλλόμενα ποσά του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ), ως εξής:

- Όσοι καταστούν συνταξιούχοι, με έναρξη συνταξιοδότησης από 01.06.2016 και εφεξής δεν δικαιούνται το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ).
- Μεταβατικά διατηρείται η χορήγησή του έως 31.12.2019, για τους ήδη συνταξιούχους καθώς και για όσους καταστούν συνταξιούχοι με έναρξη συνταξιοδότησης έως 01.05.2016.
- Από 01.01.2020 η χορήγησή του καταργείται οριστικά.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Από **01.06.2016** και έως **31.12.2019** το ΕΚΑΣ που θεσπίστηκε με τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν2434/1996 όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, καταβάλλεται αποκλειστικά:

Α) Σε όσους λαμβάνουν ήδη σύνταξη (γήρατος, αναπηρίας και θανάτου) των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α φορέων κύριας ασφάλισης (πλην ΟΓΑ), καθώς και της Τράπεζας της Ελλάδος, εφόσον

πληρούνται οι ηλικιακές και οι λοιπές προϋποθέσεις καθώς και τα εισοδηματικά κριτήρια που θα αναφερθούν στη συνέχεια.

Β) Σε όσους δικαιούνται σύνταξη (γήρατος, αναπηρίας και θανάτου) από τους ανωτέρω φορείς η **καταβολή της οποίας** -σύμφωνα με την απόφαση του αρμόδιου για την συνταξιοδότηση φορέα – **αρχίζει πριν από την έναρξη ισχύος του Ν. 4387/2016** (ήτοι μέχρι και 12/05/2016). Ευνόητο είναι ότι για τον Οργανισμό μας, η έναρξη συνταξιοδότησης των προσώπων αυτών θα πρέπει να είναι έως 01.05.2016.

Επομένως, **όσοι καταστούν συνταξιούχοι των προαναφερθέντων φορέων κύριας ασφάλισης από 13/05/2016 και προκειμένου για τον ΟΑΕΕ από 01/06/2016 και εφεξής δεν δικαιούνται το ΕΚΑΣ**, ανεξαρτήτως αν πληρούν ή όχι τα υπόλοιπα κριτήρια.

Στο σημείο αυτό διευκρινίζουμε ότι για την χορήγηση του ΕΚΑΣ της περιόδου Ιανουαρίου–Μαΐου 2016 θα ισχύσουν τα εισοδηματικά κριτήρια που ίσχυαν για τη χορήγηση του επιδόματος του έτους 2015 και ειδικότερα για το εισοδηματικό κριτήριο που αφορά το ύψος της καταβαλλόμενης ακαθάριστης μηνιαίας κύριας και επικουρικής σύνταξης που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 850,00 ευρώ η συνδρομή του ή μη θα εξετάζεται επί των συντάξεων μηνός Απριλίου 2016.

Για πληρέστερη κατανόηση της παραπάνω διαδικασίας παραθέτουμε το ακόλουθο παράδειγμα:

Συνταξιούχος λόγω γήρατος ηλικίας **68 ετών**, ο οποίος κατέστη **συνταξιούχος από 01.05.2015** αλλά με απόφαση συνταξιοδότησης **7ου 2016**. Για την χορήγηση του ΕΚΑΣ θα πρέπει να να εξετάζονται:

- Από **01.05.2015 έως 31.5.2016** το εκκαθαριστικό σημείωμα εφορίας οικονομικού έτους 2014, χρήσεως 2013 και τα κριτήρια ΕΚΑΣ 2015 (σχετική η εγκύκλιος 11/2015) και από **01.06.2016** το προηγούμενο φορολογικό έτος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρούσα οδηγία.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΚΑΣ από 01.01.2016

Για την καταβολή του επιδόματος στα δικαιούχα πρόσωπα των παραγράφων Α & Β πρέπει να πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις :

α) Μόνιμη διαμονή (κατοικία) στην Ελλάδα ή σε κράτη της Ε.Ε, ΕΟΧ και Ελβετίας .

β) Να έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας **80% και άνω** καθώς και για τα τέκνα που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου του γονέα τους δεν απαιτείται η συμπλήρωση ορίου ηλικίας.

Στην περίπτωση που κάποιος συνταξιούχος που υπάγεται στα δικαιούχα πρόσωπα, συμπληρώσει το όριο ηλικίας των 65 ετών εντός του 2016, δικαιούται το ΕΚΑΣ 2016 και αυτό καταβάλλεται από την πρώτη του επόμενου της συμπλήρωσης του 65ου έτους της ηλικίας μήνα.

γ) Το συνολικό καθαρό ετήσιο εισόδημα από συντάξεις (κύριες, επικουρικές και βοηθήματα καταβαλλόμενα σε χρήμα), μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα να μην υπερβαίνει το ποσό των επτά χιλιάδων εννιακοσίων εβδομήντα δύο ευρώ (7.972,00 ευρώ).

Για τον προσδιορισμό του εισοδήματος αυτού **δεν** λαμβάνονται υπόψη :

- τα ποσά που αντιστοιχούν στη σύνταξη αναπήρων, θυμάτων πολεμικής περιόδου και κατά την εκτέλεση της στρατιωτικής υπηρεσίας, θυμάτων τρομοκρατίας. Προς αποφυγή παρερμηνειών σημειώνεται ότι ως προς τα θύματα πολεμικής περιόδου και κατά την εκτέλεση της στρατιωτικής υπηρεσίας έχει δοθεί, κατόπιν διευκρινιστικού εγγράφου του υπουργείου, αναλυτική ερμηνεία με το αρ. ΔΙΠΣΥΝ/Φ12/78/1626424/13.10.2015 έγγραφό μας.

- τα ποσά που αντιστοιχούν στα προνοιακά βοηθήματα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας του Υπουργείου εργασίας, Κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής Αλληλεγγύης που χορηγούνται από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Αντίθετα, για τον προσδιορισμό του εισοδήματος **συνυπολογίζονται:**

- το επίδομα απόλυτης αναπηρίας.

- το εξωιδρυματικό επίδομα.

- το καθαρό ποσό από συντάξεις και μισθούς αλλοδαπής προέλευσης.

- τα ποσά στρατιωτικής σύνταξης που χορηγούνται σε αναπήρους ειρηνικής περιόδου.

δ) Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα του συνταξιούχου να μην υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων ογδόντα τεσσάρων ευρώ (8.884,00 ευρώ).

ε) Το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα του συνταξιούχου να μην υπερβαίνει το ποσό των έντεκα χιλιάδων ευρώ (11.000,00 ευρώ).

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ	Έως 7.972,00 ευρώ
ΑΤΟΜΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟ Η' ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΤΡΟΠΟ	Έως 8.884,00 ευρώ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟ Η' ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	Έως 11.000,00 ευρώ

Για τον έλεγχο των παραπάνω εισοδηματικών κριτηρίων θα λαμβάνονται υπόψη τα εισοδήματα που δηλώθηκαν **κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος**, δηλαδή εξετάζονται τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν από **01.01.2014 έως 31.12.2014**.

στ) Το συνολικό ακαθάριστο ποσό κύριας και επικουρικής σύνταξης που καταβάλλεται κατά το μήνα έναρξης της κοινοποιούμενης διάταξης (ήτοι σύνταξη μηνός Μαΐου 2016),

συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως επιδομάτων να μην υπερβαίνει το ποσό των εξακοσίων εξήντα τεσσάρων ευρώ (664,00 ευρώ).

Διευκρινίζουμε ότι για την εξέταση του συγκεκριμένου κριτηρίου, ο κρίσιμος μήνας (Μάιος 2016) πρέπει να είναι μήνας πλήρους συνταξιοδότησης.

Για κάθε έτος αρχής γενομένης από 01.01.2017 και μέχρι 31.12.2019 εξετάζεται το καταβαλλόμενο ως ανωτέρω ποσό συντάξεων κατά το μήνα έκδοσης της υπουργικής απόφασης ή το δικαιούμενο ποσό συντάξεων κατά τον πρώτο πλήρη μήνα συνταξιοδότησης, αν η συνταξιοδότηση χωρεί μετά την έκδοση της υπουργικής απόφασης.

Τα καταβληθέντα από οποιοδήποτε ασφαλιστικό φορέα ποσά ΕΚΑΣ δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την εξέταση των προαναφερθέντων εισοδηματικών κριτηρίων .

ζ) Ειδικά όσον αφορά τους αλλοδαπούς -πολίτες τρίτων χωρών- δικαιούχους του ΕΚΑΣ, εκτός από τον όρο της **μόνιμης διαμονής** τους στην Ελλάδα απαιτείται πλέον ρητώς η διαμονή τους στη χώρα να είναι και **νόμιμη**.

ΠΟΣΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ (κύριες & επικουρικές), μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα	ΠΟΣΟ Ε.Κ.Α.Σ
Από 0,00 μέχρι 7.216,00 ευρώ	230,00 ευρώ
Από 7.216,01 μέχρι 7.518,00 ευρώ	172,50 ευρώ
Από 7.518,01 μέχρι 7.720,00 ευρώ	115,00 ευρώ
Από 7.720,01 μέχρι 7972,00 ευρώ	57,50 ευρώ

Τα ανωτέρω ποσά επιδόματος χορηγούνται στους συνταξιούχους **λόγω γήρατος και αναπηρίας που λαμβάνουν πλήρη σύνταξη**. Αντίθετα το ΕΚΑΣ **ισούται με τα 2/3** των παραπάνω ποσών σε όσους συνταξιούχους γήρατος και αναπηρίας :

α) **Λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη**, δηλαδή είτε έχουν συνταξιοδοτηθεί σε όριο ηλικίας μικρότερο του αντίστοιχου πλήρους ή με ποσοστό αναπηρίας χαμηλότερο εκείνου που κατά περίπτωση και ασφαλιστικό φορέα προβλέπεται για χορήγηση πλήρους σύνταξης.

β) **Δεν θεμελιώνουν αυτοτελές δικαίωμα** συνταξιοδότησης με χρόνο ασφάλισης που έχουν πραγματοποιήσει στην **Ελλάδα**. Ειδικά για τα πρόσωπα της συγκεκριμένης περίπτωσης, η τυχόν μη καταβληθείσα πριν από την έναρξη ισχύος της κοινοποιούμενης διάταξης διαφορά του 1/3 του ποσού ΕΚΑΣ, δεν χορηγείται.

Στις περιπτώσεις συνταξιούχων λόγω αναπηρίας οποιαδήποτε μεταβολή του ποσοστού αναπηρίας τους (αυξητική ή μειωτική) εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους στο οποίο καταβάλλεται το ΕΚΑΣ, δεν επιφέρει καμία μεταβολή στο ποσό.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ :

- Συνταξιούχος λόγω αναπηρίας (παλιός ή νέος ασφαλισμένος), **63 ετών** με ποσοστό **80%**-δικαιούχος ΕΚΑΣ 2016- επανακρίνεται από τις Υγειονομικές Επιτροπές το Σεπτέμβριο 2016 με ποσοστό **70%**. Ο συνταξιούχος θα συνεχίσει να λαμβάνει το επίδομα για ολόκληρο το 2016 και από 01.01.2017 θα γίνει διακοπή διότι είναι μικρότερος του ηλικιακού ορίου των 65 ετών που προβλέπεται για τη χορήγηση του ΕΚΑΣ.

- Συνταξιούχος λόγω αναπηρίας (νέος ασφαλισμένος), **66 ετών** με ποσοστό **80%**- δικαιούχος ΕΚΑΣ 2016- επανακρίνεται από τις Υγειονομικές Επιτροπές το Σεπτέμβριο 2016 με ποσοστό **70%**.

Ο συνταξιούχος θα συνεχίσει να λαμβάνει το επίδομα για ολόκληρο το 2016 και από 01.01.2017 θα γίνει μείωση κατά 1/3 του δικαιούμενου ποσού εφόσον βέβαια το δικαιούται βάσει εισοδηματικών κριτηρίων.

Επίσης, στις περιπτώσεις προσώπων που είναι συνδικαιούχοι σύνταξης λόγω θανάτου, τα ποσά του ΕΚΑΣ επιμερίζονται κατά το ίδιο ποσοστό επιμερισμού της σύνταξης όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του οικείου ασφαλιστικού τους φορέα, άλλως από την κληρονομική μερίδα τους.

Περιπτώσεις συνταξιούχων που πληρούσαν τις προϋποθέσεις για τη λήψη του Ε.Κ.Α.Σ στο μέχρι 31.12.2015 χρονικό διάστημα, πλην όμως δεν άσκησαν το δικαίωμά τους ή δεν τους καταβλήθηκε, εφόσον δεν έχει επέλθει παραγραφή σύμφωνα με το άρθρο 137 του Ν. 3655/2008 και την παρ. 6 του άρθρου 40 του Α.Ν.1846/1951, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2556/1997, όπως ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος του Ν. 4387/2016, τόσο για τις ηλικιακές προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος όσο και ως προς το ύψος των εισοδηματικών κριτηρίων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εκδιδόμενη σε ετήσια βάση αναπροσαρμόζονται τα ποσά που αναφέρονται στα εισοδηματικά κριτήρια καθώς και στα ποσά του επιδόματος. **Από 01.01.2020 η παροχή αυτή καταργείται.** Η έκδοση της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης και ο έλεγχος των εισοδηματικών κριτηρίων χορήγησης του επιδόματος για κάθε έτος λαμβάνουν χώρα το αργότερο μέχρι το τέλος του Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους έτσι ώστε από 1η Ιανουαρίου κάθε έτους να μη χορηγείται Ε.Κ.Α.Σ. σε μη δικαιούχους.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ 10%

Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 19 του Ν. 1902/90, όπως έχουν τροποποιηθεί και αντικατασταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 38 του Ν. 4025/ 2011 και αφορούν το ποσοστό συμμετοχής των δικαιούχων του Ε.Κ.Α.Σ και των προστατευόμενων μελών τους στα φάρμακα, θα εφαρμόζονται και σε όσους παύουν να είναι δικαιούχοι βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου μέχρι την οριστική κατάργησή του.

Τέλος, διευκρινίζουμε ότι τα ποσά του ΕΚΑΣ **δεν** υπόκεινται σε ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του Κλάδου Ασθενείας και Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του Ν. 3863/2010, όπως ισχύει.

ΦΟΡΕΑΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ Ε.Κ.Α.Σ

Το επίδομα καταβάλλεται από τον Ε.Φ.Κ.Α, η λειτουργία του οποίου ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης αρχίζει από 01.01.2017, ημερομηνία από την οποία εντάσσονται σε αυτόν αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας ασφάλισης, πλην της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Ν. 4387/2016. Συνεπώς, για το τρέχον έτος το επίδομα θα καταβληθεί στους δικαιούχους από τους φορείς κύριας ασφάλισης που το κατέβαλλαν ως αυτοτελείς φορείς.

Σε περίπτωση υποβολής με δόλο ανακριβούς δήλωσης εκ μέρους του συνταξιούχου είτε για τον φορέα καταβολής του επιδόματος, είτε για τα εισοδηματικά στοιχεία καθώς και σε περίπτωση πολλαπλής είσπραξής του, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά του επιδόματος παρακρατούνται στο διπλάσιο από το ποσό της κύριας σύνταξης σε έξι (6) μηνιαίες δόσεις, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Ε.Φ.Κ.Α.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Δ. ΤΣΑΚΙΡΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο ΠΡ/ΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Π. ΚΑΡΥΔΑΣ